

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 13

DOM
2021-12-14
Göteborg

Mål nr
B 5632-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 15 september 2021 i mål nr B 18657-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Mats Ljungqvist
Åklagarmyndigheten, Riksenheten för säkerhetsmål

Klagande och motpart (Tilltalad)

Kristian Dimitrievski, 19740116-5613
Frihetsberövande: Ålagd reseförbud
Fridkullagatan 19 B, 412 62 Göteborg

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Taavi Tuula
Fabriksgatan 7, 412 50 Göteborg

SAKEN

Spioneri

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten, som inte tillämpar 29 kap. 5 § andra stycket brottsbalken, ändrar tingsrätts dom endast på så sätt att hovrätten dömer Kristian Dimitrievski för spioneri även under perioden juli 2017 – 18 februari 2018.

Hovrätten avslår åklagarens yrkande om häktning.

Kristian Dimitrievski ska fortfarande vara förbjuden att utan tillstånd lämna landet. Beslutet gäller till dess domen vinner laga kraft. Om Kristian Dimitrievski överträder reseförbudet ska han omedelbart anhållas eller häktas, om det inte är uppenbart att det saknas skäl för det.

Det som tingsrätten har beslutat om beslag ska fortfarande gälla (rätteligen – såvitt avser punkten 2 i tingsrättens domslut – beslagsliggare B030-19 p. 1–3 och 6, B031-19

Dok.Id 630028

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

p. 21, B037-19 p. 31–32, B054-19 p. 1 och B029-19 p. 18 samt – såvitt avser punkten 3 i tingsrättens domslut – beslagsliggare B029-19 p. 5, 6, 12 och 16, B031-19 p. 15–17 och 19, B036-19 p. 16 samt B053-19 p. 4).

Det som tingsrätten har förordnat om sekretess ska fortfarande gälla.

Sekretessbestämmelserna i 15 kap. 1 och 2 §§, 18 kap. 1 och 2 §§ samt 8 § 3 och 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen ska även i fortsättningen vara tillämpliga för de uppgifter som har lagts fram vid hovrättens förhandling inom stängda dörrar. Detsamma gäller uppgifterna i domsbilaga B.

Hovrätten fastställer tingsrättens förordnande enligt 5 kap. 4 § rättegångsbalken om yppandeförbud. Det förordnande enligt samma bestämmelse som hovrätten har meddelat under rättegången för uppgift för vilken det gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen ska fortsätta att vara tillämplig för de under förhandlingen inom stängda dörrar närvarande personerna. Förordnandet gäller till den 14 december 2031 och innebär inte någon inskränkning i vad som i övrigt gäller för sekretess. Överträdelse av förbudet är förenat med straffansvar.

Taavi Tuula ska få ersättning av allmänna medel med 83 627 kr, varav 64 553 kr för arbete, 2 349 kr för tidsspillan och 16 725 kr för mervärdesskatt. Staten ska stå för denna kostnad.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Kristian Dimitrievski har yrkat att hovrätten ogillar åtalet och förverkandeyrkandena, med undantag för yrkandet avseende ett passerkort. Han har i andra hand yrkat strafflindring.

Åklagaren har yrkat att hovrätten bifaller åtalet i dess helhet samt skärper straffet.

Parterna har bestritt varandras ändringsyrkanden.

HOVRÄTTENS DOMSKÅL

Utredningen i hovrätten

Hovrätten har tagit del av den bevisning som åberopades vid tingsrätten. Ljud- och bildupptagningarna från förhören som hölls där har spelats upp. Åklagaren har därutöver åberopat ny bevisning i form av en promemoria som har upprättats av den seniora analytikern Henrik Edwinsson och underlag för promemorian. På begäran av åklagaren har det även hållits vittnesförhör med Henrik Edwinsson.

Skuld

Inledning

Åklagaren har påstått att Kristian Dimitrievski har gjort sig skyldig till spioneri under perioden juli 2017 – februari 2019. Av utredningen framgår att Kristian Dimitrievski och Jevgenij Umerenko träffades i Göteborg i juli 2017. Detta var, såvitt framkommit i målet, deras första möte på tu man hand. Enligt åtalet har Kristian Dimitrievski därefter, fram till det att han greps i februari 2019, för att gå främmande makt tillhanda ägnat sig åt sådan verksamhet som avses i spioneribestämmelsen.

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens redogörelse för vad som har framkommit om Kristian Dimitrievskis uppdrag på Volvo och Scania, om hans kontanthantering och privatekonomi samt om hans möten med Jevgenij Umerenko och övergår nu till att pröva vad åklagaren har bevisat gällande Kristian Dimitrievskis hantering av uppgifterna som avses i åtalet.

Kristian Dimitrievskis hantering av uppgifterna

Det är utrett att det material som anges i åklagarens hemliga bilaga C har anträffats på datorer och andra lagringsmedier som tillhör Kristian Dimitrievski. Av den utredning

som åklagaren har lagt fram – främst IT-promemorian och förhöret med den analytiker som har upprättat den, men även till viss del av förhöret med Kristian Dimitrievski själv – framgår i detalj hur Kristian Dimitrievski har hanterat materialet. Av utredningen framgår bl.a. följande.

Överföringen av material från Volvos interna system till Kristian Dimitrievskis privata lagringsmedier skedde under tiden han arbetade som konsult för företaget. I oktober 2017, det vill säga under den tidsperiod som omfattas av åtalet, skapade Kristian Dimitrievski en katalog innehållande filer med källkod och annat material från Volvo. Han skapade också en textfil som förefaller vara skriven till en mottagare av materialet och som innehåller en förteckning över komponenterna och var beskrivningar av dem finns. Ett USB-minne som inte har påträffats anslöts samma dag till en av de privata datorer där katalogen hade sparats.

I februari 2018 skapade Kristian Dimitrievski katalogen ”FromEO” innehållande en arkivfil. Han skapade också en textfil som synes utgöra en uppföljning och ett förtydligande av en tidigare textfil. I den nya filen förklarades namnkonventionen på olika kataloger. Det angavs bl.a. att två förkortningar avsåg konfidentiella projekt hos Volvo Cars. Det beskrevs också var i arkivfilen som dokumentation från respektive projekt kunde hittas och vilka förutsättningar som krävdes för att kunna köra filerna. Tre olika USB-minnen och en extern hårddisk anslöts samma dag till en av de privata datorer där katalogen och textfilen fanns. Endast ett av de lagringsmedierna har återfunnits vid de utförda husrannsakingarna.

När det gäller materialet från Scania så framgår det, som tingsrätten har redogjort för, att Kristian Dimitrievski vid olika tillfällen under den påstådda brottstiden öppnade de olika dokumenten på sin arbetsdator, varefter han fotograferade dem med en bild per dokumentsida. Han konverterade sedan bilderna till PDF-filer som han slog samman till en fil per kopierat dokument.

I fråga om Kristian Dimitrievskis syfte med hanteringen så ansluter sig hovrätten till tingsrättens bedömning. Åklagaren har alltså – genom den kedja av indicier som har

lagts fram i målet – bevisat att Kristian Dimitrievski har agerat för att gå främmande makt tillhanda.

Den hantering som Kristian Dimitrievski är åtalad för är att anskaffa, framställa, befordra, lämna eller röja uppgifterna i den nämnda bilagan. Att en uppgift anskaffas betyder i första hand att gärningsmannen själv skaffar sig kännedom om ett förhållande genom egen observation. I begreppet ingår exempelvis ett sådant förfarande som att någon, som har fått i uppdrag att lämna över ett brev, innan han eller hon befordrar det tar en fotokopia eller motsvarande av brevet för att överlämna detta till en mottagare som står i en främmande makts tjänst. (Se Bäcklund m.fl., Brottsbalken [1 december 2021, Version 19, JUNO], kommentaren till 19 kap. 5 §. Se även t.ex. NJA II 1948 s. 256.)

Av det som har framkommit genom den tekniska utredningen drar hovrätten slutsatsen att Kristian Dimitrievski, i syfte att göra uppgifterna användbara för en främmande makt, har bearbetat materialet genom att bl.a. föra över uppgifterna till andra lagringsmedier i viss ordning och med förklarande texter till. Hanteringen utgör enligt hovrättens bedömning anskaffande av uppgifter i straffbestämmelsens mening, och har skett inom den period som åtalet omfattar.

Åklagarens bilaga C ger en översiktlig bild av den stora mängd material, innehållande uppgifter kopplade till Volvo och Scania, som har påträffats vid husrannsakingar hos Kristian Dimitrievski. Hovrätten finner det styrkt att han har anskaffat i vart fall merparten av uppgifterna i syfte att gå främmande makt tillhanda. Detta är i sig tillräckligt för att döma honom för spioneri, under förutsättning att anskaffandet har varit obehörigt och att uppgifterna är sådana att ett uppenbarande av dem för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet. Åklagaren har dock påstått att Kristian Dimitrievski inte bara har anskaffat utan även lämnat uppgifterna. I likhet med tingsrätten anser hovrätten att det finns flera omständigheter som talar för att han löpande har lämnat det anskaffade materialet till Jevgenij Umerenko, inte minst det faktum att det framgår av utredningen att Kristian Dimitrievski i flera fall har hanterat material i anslutning till de datum som åklagaren påstår att möten har ägt rum och den omständigheten att

Kristian Dimitrievski upprepade gånger har tagit emot kontanter från Jevgenij Umerenko.

Kristian Dimitrievski tog emot kontanter från Jevgenij Umerenko bl.a. vid mötet den 26 februari 2019, efter vilket han greps. Såvitt avser det tillfället är det bevisat att han den 18 februari – cirka en vecka före mötet – öppnade tio dokument från Scania och tog 230 fotografier med sin kamera samt att han sedan satte in kamerans minneskort i sin privata dator, varefter han omvandlade bilderna till PDF-filer. Dagen därpå köpte han två USB-minnen från butiken Clas Ohlson. Ytterligare en dag senare placerade han de tio PDF-filerna på ett USB-minne som inte har återfunnits. Däremot påträffades en tom och en oöppnad USB-förpackning från Clas Ohlson vid husrannsakan den 26 februari. Hovrätten anser mot denna bakgrund att det är bevisat att Kristian Dimitrievski den 26 februari 2019 faktiskt lämnade materialet i fråga till Jevgenij Umerenko. Även om omständigheterna med styrka talar för att Kristian Dimitrievski även har överlämnat andra uppgifter som han har anskaffat, så är det inte bevisat att så är fallet. Som tidigare har anförts är dock själva anskaffandet tillräckligt för att utgöra spioneri, om övriga förutsättningar i straffbestämmelsen är uppfyllda.

Enligt hovrättens bedömning utgör alltså Kristian Dimitrievskis hantering av uppgifterna anskaffande och i viss mån lämnande av dem. Han ska inte därutöver dömas för att ha framställt, befordrat eller röjt uppgifterna.

För att döma någon för spioneri krävs enligt den nu gällande straffbestämmelsen att anskaffandet och lämnandet har varit obehörigt. Med hänsyn till att det för straffansvar krävs att gärningen har utförts för att gå främmande makt tillhanda har det i äldre lagstiftningsärenden ansetts obehövligt att införa ett sådant rekvisit. När det ändå infördes syftade det till att tydliggöra att straff inträder endast om handlandet inte på grund av särskilda förhållanden är tillåtet. (Se NJA II 1948 s. 257 och 260.)

Att Kristian Dimitrievski inom ramen för utförandet av sina uppdrag har fått behörighet att ta del av uppgifterna innebär inte att även den hantering som det nu är fråga om

är tillåten. Det står i stället klart att anskaffandet och lämnandet av uppgifterna har varit obehörigt.

Konkurrensfrågan

Kristian Dimitrievski har även i hovrätten gjort gällande att han, till följd av att lagen om företagshemligheter utgör lex specialis på området, inte ska dömas för spioneri om han inte kan dömas för brott enligt den nämnda lagen. I den frågan gör hovrätten följande bedömning.

Den som uppsåtligen och olovligen bereder sig tillgång till en företagshemlighet ska enligt 26 § första stycket lagen om företagshemligheter dömas för företagsspioneri. Paragrafen täcker fall då en anställd bereder sig tillgång till sådan information som ligger klart utanför ramen för hans eller hennes arbetsuppgifter. Däremot inträder inte ansvar för uppgifter som den anställda visserligen inte behöver för att klara sina arbetsuppgifter men som den anställda får veta när han eller hon på vanligt sätt utför sitt arbete. (Se Aspegren, Lag [2018:558] om företagshemligheter 26 §, Karnov [JUNO, besökt 2021-11-26].)

Av bestämmelsens sista stycke följer att den har företräde före straffbestämmelserna i brottsbalken, om inte gärningen är belagd med strängare straff i balken. Att ett angrepp på företagshemligheter inte är straffbart enligt lagen om företagshemligheter medför dock inte att ansvarsfrihet föreligger enligt brottsbalken. Lagen om företagshemligheter innehåller alltså inte en uttömmande straffrättslig reglering av angrepp på företagshemligheter. (Se Fahlbeck m.fl., Lagen om företagshemligheter [Version 4A, JUNO], kapitel 7.4.1.)

I det här fallet har det inte gjorts gällande – och inte heller i övrigt framkommit – att Kristian Dimitrievski olovligen har berett sig tillgång till företagshemligheter. Hans handlande ska alltså prövas mot brottsbalkens spioneribestämmelse. Inom ramen för den prövningen återstår att ta ställning till om det är fråga om sådana uppgifter vars uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet.

Frågan om men för Sveriges säkerhet

Det kan först konstateras att det för straffansvar är tillräckligt att ett ”uppenbarande för främmande makt kan medföra men” för Sveriges säkerhet. Menbedömningen måste alltså göras utifrån den förutsättningen att uppgifterna kommer främmande makt till del, oavsett om det är utrett att så har skett eller inte.

Som tingsrätten har angett ska begreppet ”men för Sveriges säkerhet” förstås som begränsat till verkligt betydelsefulla förhållanden. Vid den senaste översynen av straffbestämmelsen konstaterades att det känsliga kunskapsområde som spioneribestämmelsen är avsedd att skydda inte är konstant utan påverkas av samhällsutvecklingen. Det angavs också att det avgörande för frågan om straffansvar inte är om befordrandet av den särskilda uppgiften till främmande makts kännedom är farligt, utan om uppgiften angår förhållanden av sådan art att dess uppenbarande för en främmande makt är farlig. (Se NJA II 1948 s. 260, NJA II 1981 s. 685 f., prop. 2013/14:51 s. 21 f. och 40 samt rättsfallet NJA 1988 s. 118.)

För att menbedömningen ska utfalla positivt krävs det alltså inte att det föreligger en konkret fara för men för Sveriges säkerhet. I doktrin har det uttryckts så, att det räcker att uppgiften avser en typ av förhållande som man inte ska uppenbara för främmande makt, om man vill vara någorlunda säker på att undvika att det blir svårare att skydda landet mot yttre fiender. Detta innebär att även helt harmlösa uppgifter kan komma att bedömas ha spionerikaraktär. Spioneriparagrafen innehåller inget fare- eller farlighetsrekvisit. Det krävs inte ens existentiell möjlighet att Sveriges försvarsförmåga försämrars på något sätt. Det saknar exempelvis betydelse, om förhållandet ifråga redan är känt av främmande makt. Men uttrycket ”kan medföra men för Sveriges säkerhet” är ändå tänkt att innebära en begränsning av det relevanta kunskapsområdet till någorlunda kvalificerade förhållanden. I praktiken har det främst funktionen av att från bestämmelsens tillämpningsområde avföra sådant som är allmänt känt. (Se Ulväng m.fl., Brotten mot allmänheten och staten [2014, version 2, JUNO], avsnitt 9.1.3.)

Kristian Dimitrievski har framhållit att sekretessen kring frågorna i målet har begränsat hans möjligheter att föra bevisning gällande frågan om men för Sveriges säkerhet. Han har också invänt mot att det inte har presenterats någon fullständig redogörelse av underlaget för de menbedömningar som Kennet Alexandersson och Henrik Edwinsson har gjort.

Enligt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna har var och en, vid prövningen av en anklagelse mot honom för brott, rätt till en rättvis rättegång (se artikel 6.1). Den som har blivit anklagad för brott har vissa minimirättigheter, bl.a. att förhöra eller låta förhöra vittnen som åberopas mot honom samt att själv få vittnen inkallade och förhörda under samma förhållanden som vittnen åberopade mot honom (se artikel 6.3 d).

Det står i och för sig klart att sekretessen i målet har gjort det svårt för Kristian Dimitrievski att föra bevisning i den del som avser men för Sveriges säkerhet. Å andra sidan är det åklagaren som har bevisbördan avseende samtliga omständigheter som ingår i gärningsbeskrivningen. För att styrka att uppgifternas uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet har åklagaren åberopat två promemorior som har upprättats av experter på området. Experterna är anställda av Säkerhetspolisen, vilket är den myndighet som ansvarar för de aktuella frågorna. De har upprättat promemoriorna i tjänsten och det har inte framkommit något skäl att misstänka att bedömningarna i något avseende har påverkats av ovidkommande faktorer. Under huvudförhandlingen vid tingsrätten respektive hovrätten har de även hörts muntligen under ed. Kristian Dimitrievski har då fått möjlighet att ställa frågor, en möjlighet som han har nyttjat. Kristian Dimitrievski har vidare fått del av allt det material som finns i domstolens akt. Han har också åberopat material ur den så kallade slasken som motbevisning i frågan om men för Sveriges säkerhet. Enligt hovrättens bedömning är omständigheterna inte sådana att Kristian Dimitrievskis rätt till en rättvis rättegång har kränkts.

Angående hovrättens menbedömning, se domsbilaga B.

Sammanfattande bedömning

Hovrätten har kommit fram till att Kristian Dimitrievski obehörigen har anskaffat merparten av de uppgifter som avses i gärningsbeskrivningen och att han i viss utsträckning även har lämnat dem. Hovrätten har också funnit styrkt att ett uppenbarande för främmande makt av uppgifterna från såväl Volvo som Scania kan medföra men för Sveriges säkerhet. Kristian Dimitrievski har agerat i syfte att gå främmande makt tillhanda. Det är även styrkt att han har haft uppsåt till de övriga gärningsomständigheterna. Han ska alltså dömas för spioneri under hela den period som anges i gärningsbeskrivningen.

Påföljd

Straffskalan för spioneri är fängelse i högst sex år. I likhet med tingsrätten beaktar hovrätten vid bestämmande av straffvärdet att Kristian Dimitrievskis handlande har varit systematiskt. Den bedömning som hovrätten har gjort av skuldfrågan innebär att brottsligheten har pågått under en relativt lång tid, vilket också ska beaktas. I straffvärdeshöjande riktning talar även den omständigheten att agerandet har avsett företags-hemligheter som han har anförtrotts inom ramen för sina konsultuppdrag. Å andra sidan kan det potentiella menet för Sveriges säkerhet inte anses ha varit så högt som i de avgöranden gällande grov olovlig hantering av hemlig uppgift som tingsrätten har redogjort för. Hovrätten har inte heller funnit styrkt att Kristian Dimitrievski har lämnat alla de uppgifter som han har anskaffat, vilket har betydelse för frågan om vilken skada som gärningen inneburit och därför bör få viss inverkan på straffvärdet (se 29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken). Straffvärdet motsvarar enligt hovrättens bedömning fängelse i tre år.

Med hänsyn till straffvärdet är någon annan påföljd än fängelse inte aktuell.

Kristian Dimitrievskis brottslighet pågick fram till det att han greps den 26 februari 2019. Åtal väcktes först två år senare, vilket enligt åklagaren berodde på den pågående

pandemin och på att Säkerhetspolisens bedömningar behövde inväntas. Det kan konstateras att tingsrättens dom meddelades knappt sju månader efter att åtal väcktes och att hovrättens dom meddelas cirka tre månader efter det. Enligt hovrättens uppfattning är den tid som har förflutit sedan gärningen begicks, med hänsyn till målets natur och materialets omfattning, inte så lång att den bör beaktas vid straffmätningen enligt 29 kap. 5 § första stycket 3 eller 9 brottsbalken. Det har inte framkommit att brottet har fått sådana arbetsrättsliga följder för Kristian Dimitrievski som bör beaktas. Inte heller i övrigt finns det skäl att döma honom till ett lindrigare straff än vad straffvärdet motiverar. Fängelsestraffets längd ska alltså bestämmas till tre år.

Häktning och reseförbud

Åklagaren har yrkat att Kristian Dimitrievski ska häktas i samband med hovrättens dom eller i andra hand åläggas fortsatt reseförbud. Det har framkommit att Kristian Dimitrievski har inställt sig till förhör och förhandlingar i enlighet med de kallelser han har fått samt att han lämnade in sitt pass samma dag som han ålades reseförbudet genom tingsrättens dom. Enligt hovrättens bedömning finns det ändå en viss risk för att han undandrar sig det straff som han nu ådöms. Förhållandena är dock inte sådana att det är påkallat att besluta om häktning. Åklagarens yrkande om detta ska därför avslås. Däremot finns det skäl att ålägga Kristian Dimitrievski fortsatt reseförbud och det är också proportionerligt att besluta om en sådan åtgärd. Förbudet ska gälla till dess domen har vunnit laga kraft (se 24 kap. 21 § första stycket och 25 kap. 7 § sista stycket rättegångsbalken samt rättsfallet NJA 1969 s. 310).

Förverkande och beslag

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömningar gällande åklagarens yrkanden om förverkande och beslag. Åklagaren har i hovrätten förklarat vilka beslagsnummer som rätteligen avses i enlighet med vad som anges i domslutet.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga C

Överklagande senast den 11 januari 2022

Hovrättspresidenten Anders Hagsgård, hovrättsråden Johanna Hagman och Lina Nestor, referent, samt nämndemannen Bengt Hellgren har deltagit i avgörandet.

AVRÄKNINGSUNDERLAG, se bilaga D

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 6

DOM
2021-09-15
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 18657-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Kristian Dimitrievski, 19740116-5613
Fridkullagatan 19 B Lgh 1103
412 62 Göteborg

Offentlig försvarare:

Advokat Taavi Tuula
Litigate Lawfirm West Advokat AB
Fabriksgatan 7
412 50 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Mats Ljungqvist
Åklagarmyndigheten
Riksenheten för säkerhetsmål
Box 57
101 21 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Spioneri, 19 kap 5 § brottsbalken
2018-02-19 -- 2019-02-26

Påföljd m.m.

Fängelse 3 år

Lagrum som åberopas

29 kap 5 § 2 st brottsbalken

Förverkande och beslag

1. I beslag tagna kontanter, 27 800 kr, förklaras förverkade. Beslaget ska bestå (Säkerhetspolisen; beslagsliggare B029-19, p.1).
2. I beslag tagna lagringsenheter i form av två bärbara datorer, en kamera, två hårddiskar, två USB-minnen, en mobiltelefon och ett passerkort förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Säkerhetspolisen; beslagsliggare B030-19, pp.1-3, 6, 21, B037-19 pp. 31-32, B054-19 p. 1 samt B029-19, p. 18).

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Ullevigatan 15

Telefon

031-701 10 06

Öppettider

måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress

404 83 Göteborg

E-post

avdelning6tgg@dom.se

Webbplats

www.goteborgstingsratt.domstol.se

3. Beslagen av en maskinskriven lapp, tre anteckningsblock, en handskriven lapp, ett kvitto, en dokumentmapp, en påse innehållande diverse dokument samt ett antal pärmar innehållande diverse dokument ska bestå tills domen vunnit laga kraft. (Säkerhetspolisen; beslagsliggare B029-19 pp. 3, 5, 12, 16, B031-19 pp. 15-17, 19, B 036-19 p. 16 samt B037-19 p. 4).

Häktning m.m.

Tingsrätten förbjuder Kristian Dimitrievski att utan tillstånd lämna landet. Kristian Dimitrievski ska omgående överlämna sitt pass till Polismyndigheten. Beslutet gäller till dess Kristian Dimitrievski påbörjar verkställighet av fängelsestraffet. Om Kristian Dimitrievski överträder reseförbudet eller ej överlämnar sitt pass ska han omedelbart anhållas eller häktas, om det inte är uppenbart att det saknas skäl för det.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 15 kap 1-2 § 18 kap 1-2 §§, 18 kap 8 § 3 p samt 36 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta vara tillämplig dels på uppgifter som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar, dels på uppgifterna i domsbilaga 1.
2. Tingsrätten förordnar med stöd av 5 kap. 4 § rättegångsbalken om att yppandeförbud för uppgifter som är hänförliga till åklagarens bilagor B5 (aktbilaga 40), B6 (aktbilaga 41), B7 (aktbilaga 42) samt C (aktbilaga 38) för vilka det gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska gälla för de under förhandlingen bakom stängda dörrar närvarande personerna. Förordnandet gäller till 2031-09-15 och innebär inte någon inskränkning i vad som i övrigt gäller för sekretess. Överträdelse av förbudet är förenat med straffansvar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Advokaten Taavi Tuula får ersättning av staten med 396 238 kr. Av beloppet avser 302 243 kr arbete, 14 747 kr tidsspillan och 79 248 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat enligt bilaga 2 (stämningsansökan med justerad bevisuppgift).

Kristian Dimitrievski har förnekat gärningen (han har sammanfattat sin inställning i skrift, aktbilaga 82). Kristian Dimitrievski har motsatt sig yrkandena om förverkande av kontanter och vad som åklagaren påstått vara brottsverktyg med undantag för punkten som gäller passerkort till Scania. Vad gäller yrkade bevisbeslag har Kristian Dimitrievski inte haft något att invända.

Kristian Dimitrievski har varit frihetsberövad från den 26 februari till den 29 mars 2019.

UTREDNING

Åklagaren har åberopat bevisning enligt bilaga 2, med tillägg för övervakningsfilm (aktbilaga 86), sistnämnda till styrkande av att Kristian Dimitrievski sammanträffat med en person som åklagaren bedömt vara rysk underrättelseofficer och det då utväxlats papperslappar mellan de två. Åklagaren har även åberopat förhör med Erik Törnbom till vederläggande av att en fil benämnd "Files from E.O." är något som Kristian Dimitrievski fått från Erik Törnbom under sin tid som konsult för Volvo Car Sverige AB (Volvo).

Kristian Dimitrievski har åberopat handlingar från den s.k. "slasken", (aktbilaga 87) till vederläggande av att uppenbarandet av uppgifterna för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet.

Bevisningen redovisas, i relevanta delar, under domskäl. Såvitt gäller delar av utredningen gällande den s.k. menbedömningen (frågan om uppgifternas uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet) redovisas domskälen i sekretessbilaga (domsbilaga 1).

DOMSKÄL**Skuld**Bakgrund m.m.

Kristian Dimitrievski är civilingenjör utbildad på Chalmers tekniska högskola där han studerat teknisk fysik och även doktorerat. Därefter ägnade sig Kristian Dimitrievski under ett antal år åt forskning inom universitetsvärlden. Sedan 2011 har Kristian Dimitrievski emellertid, i avsaknad av anslag för fortsatt forskning, varit tvungen att skaffa sig en utkomst på annat sätt. Han har då huvudsakligen verkat som inhyrd konsult, endera som anställd i konsultföretag eller med eget bolag.

Övriga hörda personer har haft följande funktion.

- Daniel Stenelind, Andreas Andersson och Lisa Sandström är f.d. spanare vid Säkerhetspolisens (Säpos) kontraspionage och har gjort iakttagelser vid möten mellan Kristian Dimitrievski och den dåvarande ryske ambassadtjänstemannen Jevgenij Umerenko.
- Karin Grudd, Säpo, har gjort en utredning av Kristian Dimitrievskis ekonomiska förhållanden.
- Kennet Alexandersson är chefsanalytiker samt presstalesperson för Säpos avdelning för kontraspionage och är den som sammanställt menbedömningen (aktbilaga 40).
- IT-forensikern ”2811”, med den fiktiva identiteten ”Tomas Fransson” (han har s.k. kvalificerad skyddsidentitet vilket även gäller för ”5099”, ”Niklas Svensson”, med titeln ”analytiker” vid kontraspionaget, som lämnat allmänt hållna uppgifter om ryska underrättelsetjänsters tillvägagångssätt) har utfört den IT-forensiska utredningen.

- Peter Juhlin Dannfelt och Peter Andersson har varit Kristian Dimitrievskis överordnade på Scania respektive Volvo. De har båda varit involverade i framtagandet av det underlag som upprättats av Scania och Volvo för den av Kennet Alexandersson utförda menbedömningen (aktbilaga 40).

Om Kristian Dimitrievskis uppdrag för Volvo och Scania m.m.

Kristian Dimitrevski har under 2016 fram till början av 2017 arbetat som konsult åt Volvo. Från februari 2018 fram till dess han greps den 26 februari 2019 utförde han konsulttjänster åt Scania. Vid gripandet hade Kristian Dimitrievski en papperslapp med anvisning om hur man kan kopiera innehållet på en hårddisk utan att avsätta spår på den dator som ”tappas” på information. Han hade även 27 800 kr i kontanter på sig. Kristian Dimitrievski har uppgett att han fått instruktionen på papperslappen från ambassadtjänstemannen Jevgenij Umerenko vid ett tidigare tillfälle, att han då kraftigt reagerat och sagt att han inte skulle använda instruktionen men att han tog emot den för att inte skapa dålig stämning. Kontanterna har Kristian Dimitrievski erkänt att han fått av Jevgenij Umerenko, som åklagaren påstått är rysk underrättelseofficer.

Kristian Dimitrievski har haft åtkomst till digitalt lagrad information, bl.a. källkoder, skript för att kunna köra källkoder och liknande från Volvo och Scania. Både Volvo och Scania har utrustat Kristian Dimitrievski med arbetsdator, laptops, och han har i viss utsträckning fått tillåtelse för hemarbete/distansarbete (vid arbetet på Scania har Kristian Dimitrievski haft en övernattningslägenhet i Södertälje, hans familj har bott kvar i familjens dåvarande bostad på Eriksberg i Göteborg). Kristian Dimitrievski har inte vid något tillfälle skaffat eller försökt få åtkomst till information som gått utöver den behörighet han tilldelats. Enligt uppgift lämnad av Peter Juhlin Dannfelt har Scania haft en skriftlig policy om informationssäkerhet som anställda och inhyrda konsulter varit skyldiga att efterleva och som Kristian Dimitrievski påstås ha fått del av. Denna har inte redovisats i målet och Kristian Dimitrievski har förnekat att han fått del av något regelverk om informationssäkerhet. Peter Juhlin Dannfelt har klassificerat merparten av de filer/dokument som Kristian Dimitrievski öppnat och sedermera fotograferat skärmbilder av (se nedan) som varandes utanför det område som varit relevant för Kristian Dimitrievskis arbetsuppgifter för Scania. Att den information som

Kristian Dimitrievski haft tillgång till och som han överfört till egna lagringsenheter (se nedan) i stor utsträckning utgör företagshemlighet är klarlagt och har inte ifrågasatts.

Kristian Dimitrievskis möten med påstådd rysk underrättelseofficer

Kristian Dimitrievski har flera gånger träffat Jevgenij Umerenko som av åklagaren påståtts tillhöra den ryska säkerhetstjänsten SVR. SVR:s primära uppgift är att inhämta uppgifter i utlandet och är direkt underställt den ryska federationens president. Jevgenij Umerenko hade diplomatstatus. Kristian Dimitrievski har träffat Jevgenij Umerenko vid fyra tillfällen som dokumenterats med spaning av Säpo och vid ytterligare ett antal tillfällen enligt Kristian Dimitrievskis egna uppgifter. Såvitt framkommit saknas helt dokumenterade telefonkontakter, mail eller kontakter via sociala medier mellan de två. I Kristian Dimitrievskis telefon har påträffats en kalenderpåminnelse med texten ”Birthday Evgeniy Omerenko”, som rimligen får uppfattas som en alternativ transkribering av ”Jevgenij Umerenko”.

Åklagaren har åberopat anteckningar och digitala kalenderbokningar om möten utförda av Kristian Dimitrievski. Enligt åklagaren utgör dessa ett mönster av kontakter som är typiskt vid spionage, nämligen att underrättelseofficern och dennes uppgiftslämnare, spionen, har fasta mötestider som avtalas vid fysiska möten, en ordinarie och en reservtid där de träffas på en avtalad plats men att inga andra kontakter dem emellan som kan avsätta spår förekommer. Åklagaren har åberopat bl.a. förhör med ovan angivna spanare till stöd för påståendet att Kristian Dimitrievski och Jevgenij Umerenko på väg till de fyra övervakade mötena försökt upptäcka eventuell bevakning från det svenska kontraspionaget, det som åklagaren benämnt ”konspirativt beteende” och ”kontraövervakning”. I korthet går ett sådant beteende ut på att underrättelseofficern och hans uppgiftslämnare, genom olika rörelsemönster, avledningsmanövrar och liknande, försöker förvissa sig om att de inte är övervakade innan de möts på den avtalade platsen. Kristian Dimitrievski har som förklaring till vad som spanarna uppfattat som sådant rörelsemönster påstått att han gillar att promenera och följa sina ingivelser för att titta på klassiska byggnader i stadsmiljö.

Avdelning 6

De fyra övervakade mötena har, i kronologisk ordning, ägt rum den 27 juli 2017 i Göteborg, den 18 februari 2018 i Varberg samt i Stockholm den 20 november 2018 respektive den 26 februari 2019. Andreas Andersson, som övervakat mötet på en restaurang i centrala Stockholm den 20 november 2018 har berättat om en hjärtlig stämning mellan Jevgenij Umerenko och Kristian Dimitrievski samt om ett replikskifte (på engelska) mellan de två. Kristian Dimitrievski ska ha sagt till Jevgenij Umerenko att ”de fyra första uppgifterna var inga problem” varvid Jevgenij Umerenko ska ha svarat att ”det kommer fler uppgifter” varefter Dimitrievski ska ha sagt att ”februari var bra” vilket Umerenko upprepat innan båda skrattat gemensamt.

Utöver de övervakade mötena har åklagaren, åberopande Kristian Dimitrievskis dagboksanteckningar och redovisat tillvägagångssätt gällande lagringsenheter (se nedan) pekat på sexton ”troliga” möten med början den 23 juli 2016 i Göteborg. Kristian Dimitrievski har berättat att han träffade Jevgenij Umerenko första gången den 23 juli 2016 genom en rysktalande vän till familjen (Kristian Dimitrievskis dåvarande fru är rysk medborgare). Vänner har i SMS den 22 juli 2016 till Kristian Dimitrievski föreslagit att de skulle träffas på ”Irish pub” (utifrån adressen som förekommer i konversationen borde mötesplatsen vara puben ”Irish Embassy” i centrala Göteborg) nästkommande dag och att vännens medföljande ”is a council from rus Embassy in Stockholm”. Kristian Dimitrievski, som bekräftat att han mottagit sms med redovisat innehåll, har uppgett att han inte förstått att Jevgenij Umerenko var rysk ambassadtjänsteman. Enligt Kristian Dimitrievski ska Jevgenij Umerenko ha sagt sig arbeta för en ”internationell tankesmedja” och haft begränsade kunskaper om IT. Jevgenij Umerenko ska också ha visat intresse för Kristian Dimitrievskis arbete. Åklagaren har konfronterat Kristian Dimitrievski med uppgifter ur förhör som kan tyda på att Kristian Dimitrievski blivit bekant med Jevgenij Umerenko tidigare. Kristian Dimitrievski har vidhållit att han träffade Jevgenij Umerenko första gången den 23 juli 2016 samt att första gången han träffade Jevgenij Umerenko på tu man hand var den 27 juli 2017 i Göteborg, då de möttes vid Stora teatern för att sen besöka en krog på Avenyn. Enligt Kristian Dimitrievski har Jevgenij Umerenko bett honom att inte berätta för vännen som varit med om att arrangera mötet den 23 juli 2016 om deras efterföljande möten på tu man hand.

Kristian Dimitrievski har angående frekvensen av möten berättat att såvitt han minns träffade han Jevgenij Umerenko ca en gång per kvartal i början av deras bekantskap, varefter mötena kom att bli med tätare intervall, kanske varannan månad och på slutet av bekantskapen en gång per månad. På fråga om vad han och Jevgenij Umerenko talat om på deras möten har Kristian Dimitrievski uppgett att han inte minns.

Om Kristian Dimitrievskis hantering av företagshemligheter på egna lagringsmedia

Åklagaren har lämnat en omfattande redogörelse för vad som förevarit i tiden nära varje "troligt möte" vad gäller Kristian Dimitrievskis enligt åklagaren "konspirativa" handlande i fråga om att överföra hemlig företagsinformation till privata lagringsmedier. Kortfattat har tillvägagångssättet varit att Kristian Dimitrievski, mestadels vad gäller Scaniarelaterade handlingar, öppnat dokument på sin jobbdator, fotograferat skärmbilden med en digitalkamera, varefter minneskortet från kameran anslutits till en privat dator. Därefter skapades miniatyrbilder ("thumbnails", "tumaglar") på den privata datorn. Bilderna har sedan konverterats till PDF-format. Bland de fotograferade dokumenten i PDF-format förekommer med viss regelbundenhet en bild av en blå Ikea-kasse med kläder, "tvättpåsen". Åklagarens hypotes är att "tvättpåsen" fungerat som en form av bokmärke för att särskilja de olika dokumenten. Slutligen har därefter PDF-filerna skrivits över till USB-minnen och i något fall en extern hårddisk. Dessa lagringsenheter har inte anträffats. Kristian Dimitrievski har, såvitt gäller fotografering av dokument och överföring till privata datorer, uppgett att han tyckte det var enklare att arbeta i operativsystemet Linux Ubuntu på sina privata enheter och att han då valde att föra över dokumenten i PDF-format från Windowsmiljön. Denna förklaring har Säpos IT-analytiker Tomas Fransson avfärdat helt genom att framhålla att det går utmärkt att spara med PDF som filformat i arbetsdatorn och föra över filerna i samma format direkt till den privata datorn med Linux som operativsystem. På fråga varför Kristian Dimitrievski hade mjukvara från Volvo på sin privata dator långt efter att han slutat sitt uppdrag där och att det funnits instruktioner för att "köra" mjukvaran utanför Volvos IT-miljö har Kristian Dimitrievski uppgett att han ville förbättra rutinerna för Volvos testmjukvara. Tomas Fransson har bl.a. uppgett att de "skript", instruktionsfiler, som påträffats förefaller vara utformade för att kunna använda Volvos källkod utanför Volvos IT-

miljö. Peter Andersson har bekräftat att de instruktionsfiler det är fråga om framstår som skrivna för mottagare utanför Volvo och att Volvo inte uttrycker sig på det sätt som förekommer i dessa. Kristian Dimitrievski har förklarat att ”Files from E.O” troligen är filer som Erik Olsson lämnat till honom för att kunna fullfölja av Erik Olsson påbörjat arbete för Volvo. Erik Törnbom, som arbetat i samma grupp av konsulter som Kristian Dimitrievski på Volvo, har sagt sig inte känna igen att han skulle ha försett Kristian Dimitrievski med material motsvarande instruktionsfilerna. Erik Törnbom hette tidigare Erik Olsson.

Om Kristian Dimitrievskis kontanthantering och privatekonomi

Som nämnts hade Kristian Dimitrievski 27 800 kr i kontanter på sig när han greps, kontanter som lämnats till honom av Jevgenij Umerenko. Detta var inte första gången Kristian Dimitrievski, enligt egen uppgift, ska ha fått pengar av Jevgenij Umerenko. Kristian Dimitrievski har berättat att han efter ett antal möten dem emellan först fick presentkort till en butik och därefter började få kontanter av Jevgenij Umerenko, belopp som initialt uppgick till ca 10-15 tkr som därefter kom att bli 20-25 tkr per tillfälle. Kristian Dimitrievski har uppgett att han trodde att kontanterna kom från hans svärföräldrar i Ryssland men att han aldrig kontrollerade om det förhöll sig så med sin fru Elena. Han har även uttryckt sig i termer av att om en person ville bjuda på middag och ge honom kontanter så funderade han inte närmare på det. Åklagaren har konfronterat Kristian Dimitrievski med uppgifter denne ska ha lämnat i förhör som indikerar att Kristian Dimitrievski uppfattat att kontanterna kom från Jevgenij Umerenko.

Åklagaren har, utöver att redovisa kontantinsättningar gjorda av Kristian Dimitrievski vid tidpunkter som åklagaren satt i samband med ”troliga möten” med Jevgenij Umerenko, också åberopat den av Karin Grudd upprättade ekonomiska analysen över Kristian Dimitrievski och hans familjs ekonomi (aktbilaga 45). Enligt beräkning över Kristian Dimitrievskis och hans dåvarande frus inkomster i förhållande till konstaterade utgifter har paret för åren 2016–2018 haft utgifter som är betydligt större än inkomsterna. Underskotten har varit i intervallen ca 382–467 tkr per år och för

tiden fram till gripandet den 26 februari var underskottet ca 148 tkr för 2019. Kristian Dimitrievski har vidgått att han hade ekonomiska svårigheter från tid till annan.

Särskilt om uppgifternas uppenbarande kan medföra men för Sveriges säkerhet

Menbedömningen i bilaga B 5 (aktbilaga 40) har baserats på bedömningsunderlag från Volvo och Scania, vissa ”öppna” källor samt information och utlåtanden från ett antal myndigheter. Det finns i dokumentet ingen förteckning över vilka myndigheter som tillfrågats men genom material i den s.k. ”slasken” som tillförts målet av Kristian Dimitrievski (aktbilaga 87) framgår att Försvarsmakten, Försvarets materielverk (FMV) och militärens underrättelsetjänst, Must, har tillfrågats liksom Kommerskollegium. De överväganden som förekommer i menbedömningen gäller bl.a. potentiell skada på svensk försvarsförmåga och bedömd ökad rysk militär förmåga utifrån förutsättningen att den företagshemliga information som Kristian Dimitrievski påstås ha hanterat också kommit Ryssland till del. Såvitt gäller de mer konkreta detaljerna och tingsrättens bedömning av bevisningen kommer en väsentlig del att redovisas i sekretessbilaga (domsbilaga 1) med stöd av 15 kap. 2 § och 36 kap. 2 § offentlighets – och sekretesslagen.

Tingsrättens bedömning

I 19 kap. 5 § brottsbalken stadgas, i för målets prövning relevant avseende, följande.

”Den som, för att gå främmande makt tillhanda, obehörigen anskaffar, befordrar, lämnar eller röjer uppgift om försvarsverk, vapen, förråd, import, export, tillverkningssätt, underhandlingar, beslut eller något förhållande i övrigt vars uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet döms, vare sig uppgiften är riktig eller inte, för spioneri till fängelse i högst sex år.”

De uppgifter av strukturell natur som lämnats om hur en rysk underrättelseofficer vanligen går till väga när en spion rekryteras och hur underrättelseofficeren brukar underhålla relationen med spionen i syfte att komma över efterfrågat material, framstår i alla delar framstår som trovärdig. Det finns, utifrån åklagarens omfattande utredning

och Kristian Dimitrievski uppgifter, inte heller anledning att ifrågasätta att det förekommit regelbundna fysiska möten mellan Kristian Dimitrievski. Att Jevgenij Umerenko agerat just som underrättelseofficer med syfte att rekrytera Kristian Dimitrievski som spion är klarlagt, oavsett för vilken underrättelsetjänst eller annan rysk entitet som Jevgenij Umerenko arbetat. Uppgiften om Kristian uppmärksammande av Jevgenij Umerenkos födelsedag eller den till synes hjärtliga stämningen mellan de två som Andreas Andersson och Lisa Sandström vittnat om förändrar inte den bedömningen, det får snarare anses överensstämma med hur en underrättelseofficer agerar för att bygga en personlig relation med ”sin” spion. Kristian Dimitrievski har haft insikt om att Jevgenij Umerenko var rysk ambassadtjänsteman sedan i vart fall deras möte i Göteborg den 23 juli 2016, detta genom det SMS han mottog från den rysktalande vännen som ingick i hans och hans dåvarande frus bekantskapskrets.

De uppgifter Kristian Dimitrievski haft åtkomst till gäller främst mjukvara utvecklad inom respektive fordonstillverkare och rör primärt ”tillverkningssätt” (jfr straffbestämmelsen som citerats ovan) och konstruktion. Det har visserligen funnits *lovlig* åtkomst för Kristian Dimitrievski till samtligt material som förts över på lagringsmedia utanför arbetsdatorerna. Det betyder emellertid inte att Kristian Dimitrievski haft rätt nyttja eller förfoga över uppgifterna efter eget gottfinnande. Kristian Dimitrievski har genom att planmässigt överföra dokument, i många fall sådana som inte varit relevant för hans konsultuppdrag, på egna lagringsmedia *obehörigen anskaffat* uppgifter i den mening som avses i straffbestämmelsen. Kristian Dimitrievski har gjort gällande att begreppet ”obehörigen” är synonymt med begreppet ”olovligen” i 26-27 §§ i lagen (2018:558) om företagshemlighet och att om han inte kan dömas för brott enligt sistnämnda lag, vars tillämpning ska ha företräde som ”Lex specialis”, så kan han heller inte ha gjort sig skyldig till de åtalade gärningarna. Denna uppfattning är inte korrekt. Begreppet ”obehörigen” är inte synonymt med ”olovligen” och tingsrätten ska pröva Kristian Dimitrievskis ansvar med den ram som åklagarens gärningsbeskrivning innebär.

Vad gäller frågan om Kristian Dimitrievski obehörigen ”befordrat, lämnat eller röjt uppgifter” bör följande beaktas.

- Omständigheterna kring Kristian Dimitrievskis kontakter med Jevgenij Umerenko med bokade mötestider utan mellankommande kontakter via telefon, mail eller sociala medier, till synes helt omotiverade rörelsescheman inför mötena varvid mötet i Varberg sticker ut som särskilt anmärkningsvärt, talar med styrka för åklagarens uppfattning att Jevgenij Umerenko och Kristian Dimitrievski, på ett sätt som är typiskt för en underrättelseofficer och en spion, försökt förvissa sig om att deras möten inte övervakades.
- Kristian Dimitrievskis sätt att hantera information han fått tillgång till via sina uppdrag för Volvo respektive Scania, särskilt tillvägagångssättet med fotografering av skärmbilder på arbetsdatorerna för överföring till USB-minnen istället för att föra över filerna direkt från arbetsdator till egen lagringsenhet, kan inte ges annan rimlig förklaring än att avsikten varit att dölja just ”anskaffandet”.
- Det regelmässigt tidsnära sambandet mellan överföringen av uppgifter till egna lagringsmedier med de bokade mötestiderna samt det faktum att de USB-minnen och i något fall en extern hårddisk som uppgifterna överförts till, inte påträffats talar med styrka för att uppgifterna lämnats till Jevgenij Umerenko vid de avtalade mötestillfällena.
- Den IT-forensiska utredningen om instruktionsfiler och andra anvisningar anträffade på Kristian Dimitrievskis dator med koppling till mjukvara tillhörig Volvo talar entydigt för att Kristian Dimitrievski skapat manual för att kunna köra Volvos filer utanför Volvos IT-miljö. Det har inte redovisats något legitimt skäl till varför Kristian Dimitrievski haft anledning att utforma sådana instruktioner. Kristian Dimitrievskis förklaring om ”testmjukvara” och ”testobjekt” för att, helt utanför sitt uppdrag, förbättra Volvos mjukvara efter

Avdelning 6

att hans uppdrag för Volvo upphört, framstår som en uppenbar efterhandskonstruktion som kan lämnas utan avseende.

- Kristian Dimitrievski har medgett att den skriftliga instruktion om hur man kan kopiera innehållet på en hårddisk utan att avsätta spår som han hade på sig vid gripandet, lämnats till honom av Jevgenij Umerenko.
- Kristian Dimitrievskis upprepade mottagande av kontanter från Jevgenij Umerenko i kombination med vad som framkommit om överföring av information till icke påträffade USB-minnen talar entydigt för att kontanterna utgjort ersättning för *överlämnad* information. Kristian Dimitrievskis berättelse om vad han påstått sig haft för uppfattning om kontanternas ursprung kan lämnas helt utan avseende.
- De beräknade underskotten i Kristian Dimitrievskis och hans familjs privatekonomi talar starkt för att Kristian Dimitrievski styrts av ekonomiska motiv att överlämna företagshemliga uppgifter till Jevgenij Umerenko och ger också en god indikation på omfattningen av ekonomisk ersättning som Kristian Dimitrievski erhållit från Jevgenij Umerenko.
- Det regelmässigt tidsmässigt nära sambandet mellan Kristian Dimitrievskis kontoinsättningar av kontanter med i kalendern bokade möten talar ytterligare för att Kristian Dimitrievski fått betalt av Jevgenij Umerenko för överlämnande av uppgifter. Det får anses uteslutet att Jevgenij Umerenko upprepat betalat Kristian Dimitrievski utan att få motprestationer, även med hänsyn till att det i en inledande fas av relationen mellan underrättelseofficer och spion kan tänkas att ersättning utgår i relationsskapande syfte, utan direkta motprestationer. I den delen bör också beaktas vad Andreas Andersson hört av Kristian Dimitrievskis och Jevgenij Umerenkos konversation vid mötet

Som konstaterats ovan är det genom Kristian Dimitrievskis egna uppgifter och den IT-forensiska utredningen klarlagt att han, genom att föra över information på privata

Avdelning 6

lagringsmedier obehörigen, ”anskaffat” information på det sätt som avses 19 kap. 5 § brottsbalken. Att informationen förts över på ej anträffade USB-minnen utgör också ett starkt indicium på Kristian Dimitrievskis avsikt att ”befordra” informationen som fanns på USB-minnet och att slutligen ”lämna” informationen genom att fysiskt lämna ifrån sig USB-minnen. Tingsrätten har emellertid bedömt att befordran utgör ett försteg till att lämna uppgifterna om det är samma person som utför båda momenten gällande samma uppgifter.

Av skäl som har med Jevgenij Umerenkos status som ambassadpersonal att göra har det inte varit möjligt att med objektiva medel i form av beslag eller liknande, fastslå att han mottagit uppgifter från Kristian Dimitrievski. Det betyder att bevisningen mot Kristian Dimitrievski utgörs av en kedja av indicier enligt vad som redovisats ovan. Indicierna ska ses mot den bakgrundsbeskrivning som lämnats gällande rekrytering av och användande av personer med tillgång till efterfrågad information för spionage. Omfattningen av för Kristian Dimitrievski besvärande omständigheter är emellertid sådan att åklagaren styrkt att Kristian Dimitrievski, för att gå främmande makt tillhanda, framställt och lämnat uppgifter om tillverkningssätt tillhöriga Volvo och Scania. De uppgifter Kristian Dimitrievski lämnat som förklaring sitt handlande och de av åklagaren redovisade omständigheterna har inte på något sätt försvagat åklagarens bevisning. Det är således styrkt att Kristian Dimitrievski agerat på sådant sätt att han kan dömas för spioneri, både vad gäller anskaffande och överlämnande av uppgifter från Volvo och Scania.

För straffbarhet krävs emellertid att ”uppgifternas uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet”. Rekvisitet ska bedömas enligt objektiva kriterier. Som nämnts ovan utgörs åklagarens bevisning av uppgifter som Kennet Alexandersson lämnat vid förhör och i menbedömningen.

De i målet aktuella uppgifterna rör vad som omfattas av ”tillverkningssätt”, vilket tar sikte på kvalificerade former av industrispionage. Uppgiften/uppgifterna ska ”angå förhållanden av sådan art att deras uppenbarande för främmande makt är farlig” (se ”Brottsbalken, En kommentar”, Juno version 18). Enligt förarbeten (se NJA II 1948 s.

260 och NJA II 1981 s. 685 ff) samt praxis (se rättsfallet NJA 1988 s. 118) ska ”men för rikets säkerhet” förstås som begränsat till ”verkligt betydelsefulla ting”. En ytterligare utgångspunkt är att avancerad teknologi inom bl.a. fordonssektorn kan ha en såväl civil som militär tillämpning.

Forts domsbilaga 1

Med den redovisning som gjorts i domsbilaga 1, omfattande förhör med Kennet Alexandersson och redovisning av aktbilaga 40 (åklagarens bilaga B5), har åklagaren styrkt att ett uppenbarande av uppgifterna från Scania för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet. Däremot har åklagaren inte förmått visa att så är fallet beträffande uppgifter tillhöriga Volvo.

I konsekvens med detta ska Kristian Dimitrievski dömas för spioneri för att ha anskaffat och lämnat uppgifter tillhöriga Scania men frikännas såvitt gäller samma handlande med uppgifter tillhöriga Volvo. Att så är fallet framgår i domslutet genom angivandet av tidsintervallet för begången brottslighet.

Påföljd

Kristian Dimitrievski förekommer i belastningsregistret under tre avsnitt, varav ett i närtid som avser ett godkänt strafföreläggande för bokföringsbrott där påföljden bestämdes till villkorlig dom och böter. Yttrande från frivården har inhämtats.

Åklagaren har yrkat på fyra års fängelse.

Tingsrättens bedömning

Straffskalan för spioneri är fängelse i upp till sex år. Uppgifterna om Kristian Dimitrievskis tidigare brottslighet saknar betydelse för påföljdsfrågan.

Åtal för spioneri är utomordentligt ovanliga, varför någon egentlig praxis att utgå från knappast föreligger. Däremot har på senare tid tre personer dömts för grov olovlig hantering av hemlig uppgift (19 kap. 8 § brottsbalken), där det utförs en bedömning

om men för Sveriges säkerhet på samma sätt som görs vid åtal för spioneri. Två av dessa fall har prövats i hovrätter (Hovrätten för Skåne och Blekinge, mål B 1782-20, dom den 23 november 2020, Hovrätten för Västra Sverige, mål B 1502-20, dom den 22 juli 2020). I båda hovrättsavgörandena var de tilltalade militärhistoriskt intresserade personer som på olika sätt tagit befattning med, anskaffat och/eller befordrat uppgifter om ett antal försvarsanläggningar. I båda fallen dömdes de tilltalade för grov obehörig befattning med hemlig uppgift till fängelse i ett år. I en dom från Örebro tingsrätt (mål B 842-19, dom den 1 september 2021) dömdes en person för grov olovlig befattning med hemlig uppgift för att tillsammans och i samförstånd med andra framställt och befordrat hemliga uppgifter om ett stort antal försvarsanläggningar i ett nätforum. Påföljden bestämdes till två års fängelse.

Nu redovisade avgöranden har betydelse då straffvärdet i viss utsträckning ska bedömas utifrån den potentiella skada som uppenbarandet av uppgifterna för främmande makt kan ha. Brottet obehörig befattning med hemlig uppgift omfattar emellertid inte något syfte att gå främmande makt tillhanda. Straffvärdet för spioneri får anses vara väsentligt högre än vid obehörig befattning med hemlig uppgift, allt annat lika, utifrån spionens syfte att förse främmande makt med uppgifter.

Åklagaren har i straffskärpande riktning framhållit att Kristian Dimitrievskis handlande varit systematiskt och pågått under inte obetydlig tid. Tingsrätten delar den bedömningen.

Åklagaren har också påtalat att det vid straffmätningen bör räknas Kristian Dimitrievski tillgodo att det bl.a. pga. restriktioner för pandemiläget tagit lång tid från förundersökningens inledande till dess åtalet prövats i domstol (jfr 29 kap. 5 § andra st brottsbalken). Tingsrätten delar även denna bedömning.

Med beaktande av att Kristian Dimitrievski döms i mindre omfattning än åklagaren yrkat samt de överväganden i för Kristian Dimitrievski lindrande riktning som tingsrätten gjort beträffande omfattningen av men för Sveriges säkerhet bedöms

straffmättningsvärdet uppgå till tre års fängelse. Påföljden ska bestämmas i enlighet därmed.

Häktning alternativt reseförbud

Åklagaren har yrkat att tingsrätten i första hand ska häkta Kristian Dimitrievski och i andra hand besluta om reseförbud från dag för dom. Som skäl för det anfört har åklagaren påstått att det finns en risk att Kristian Dimitrievski undandrar sig straff.

Kristian Dimitrievski har motsatt sig yrkandet. Han har framhållit att han infunnit sig på samtliga kallelser till förhör, att han har sin familj i Sverige och att han helt saknar medel som möjliggör för honom att fly från landet.

Tingsrättens bedömning

Kristian Dimitrievski har befunnit sig på fri fot sedan april 2019 och, vilket åklagaren bekräftat, hörsammat samtliga kallelser till förhör. Detta talar emot att det skulle föreligga risk att han försöker undandra sig straff. Samtidigt har Kristian Dimitrievski vitsordat att han bl.a. skaffat sig information om hur man går tillväga för att skaffa sig ryskt medborgarskap, och att han och hans dåvarande ryska fru övervägt en flytt till Ryssland.

Med nu bestämd påföljd finns anledning att beakta en viss risk för att Kristian Dimitrievski kan försöka undkomma straff, en risk som bör sättas i samband med att Kristian Dimitrievski döms för spioneri för Rysslands räkning och att vid nuvarande förhållanden finns inga lagliga hinder för honom att resa utomlands. Det framstår emellertid inte som proportionerligt att häkta Kristian Dimitrievski. Med utgångspunkt i bedömd risk för att Kristian Dimitrievski undandrar sig straff framstår det som proportionerligt att han åläggs reseförbud och får lämna ifrån sig sitt pass i avvaktan på verkställigheten av påföljden.

Förverkande och beslag

Med den bedömning tingsrätten gjort i fråga om skuld är det klarlagt att de kontanter Kristian Dimitrievski hade på sig utgör utbyte av brott. Kontanterna ska därför förverkas.

Även övriga yrkanden om förverkande och beslag är lagligen grundade och ska bifallas.

Sekretess och yppandeförbud

En betydande del av huvudförhandlingen har hållits bakom stängda dörrar med hänvisning till sekretess gällande bl.a. Sveriges relation med främmande makt, försvarsförmåga, underrättelseverksamhet och uppgifter som utgör Volvos respektive Scantias företagshemligheter. De uppgifter som då presenterats ska alltjämt vara föremål för sekretess.

Åklagaren har i samband med huvudförhandlingens avslutande yrkat att det i domen förordnas om yppandeförbud avseende vissa handlingar benämnda bilaga B5, B6, och B7 (aktbilaga 40-42) som har med bedömningen om men för Sveriges säkerhet att göra samt handling benämnd bilaga C (aktbilaga 38), omfattande företagshemligheter.

Tingsrätten gör bedömningen att det är befogat med yppandeförbud i yrkad omfattning och att tiden för yppandeförbud bör bestämmas till tio år från dagen för dom.

Övriga frågor

Den av försvararen yrkade ersättningen, som åklagaren beretts tillfälle att yttra sig över, är skälig. Kostnaden för försvararen och tidigare förordnad försvarare ska stanna på staten.

Alla som döms för brott med fängelse i straffskalan ska betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (TR-01)

Överklagande ställt till Hovrätten för Västra Sverige ska ha kommit in till tingsrätten senast den 6 oktober 2021.

Mats Hagelin

Fribetsberövande, se bifogat avräkningsunderlag

I avgörandet har deltagit rådmannen Mats Hagelin samt nämndemännen Joakim Hallman, Radmila Stefanovic och Mari Svensson Herrey. Rätten är enig.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19740116-5613	Datum för dom/beslut 2021-09-15
Efternamn Dimitrievski	Förnamn Kristian

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-02-26	2019-03-29
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Ullevigatan 15
Telefon
031-701 10 06

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
404 83 Göteborg

E-post
avdelning6tgg@dom.se
Webbplats
www.goteborgstingsratt.domstol.se

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Nationella åklagaravdelningen
Riksenheten för säkerhetsmål
Kammaråklagare Mats Ljungqvist

Ansökan om stämning

2021-02-22

Sida 1(6)

Handling 54

Ärende AM-29484-19

Handläggare 830-5

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

Justerat av kammaråklagare Mats
Ljungqvist under
huvudförhandling 26 augusti, 31
augusti samt 1 september 2021.

/Tingsnotarien Olof Eriksson

Göteborgs tingsrätt

404 83 GÖTEBORG

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 6

INKOM: 2021-02-22

MÅLNR: B 18657-20

AKTBIL: 29

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 6

TR målnr: B 18657-20

Handl.: OVR

INKOM: 2021-09-01

MÅLNR: B 18657-20

AKTBIL: 90

1	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Dimitrievski, Kristian			
	Personnr	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
	19740116-5613	Sverige		
	Adress			
	Maskinkajen 15 Lgh 1101 417 64 GÖTEBORG			
	Offentlig försvarare/ombud			
	Tuula, Taavi, Litigate Lawfirm West Advokat AB, Fabriksgatan 7, 412 50 GÖTEBORG			
	F frihetsberövande m.m.			
	- Anhållen i frånvaro 2019-02-26, Gripen 2019-02-26, Häktad 2019-03-01, Frigiven 2019-03-29.			
	Delgivningsuppgifter			

Ansvarsyrkanden m.m.

**SPIONERI i andra hand OLOVLIG UNDERRÄTTELSEVERKSAMHET
MOT SVERIGE (0105-K018-18)**

Gärning

Dimitrievski har under tiden juli 2017 tom februari 2019 i Göteborg, Södertälje, Stockholm och på andra platser inom riket, för att gå främmande makt tillhanda, obehörigen anskaffat, framställt, befordrat, lämnat eller röjt uppgifter, tillhöriga Scania CV AB samt Volvo Car Sverige AB. Uppgifterna är hänförliga till tillverkningssätt samt till förhållanden i övrigt såsom källkod samt uppgifter hänförliga till konstruktion av produkter inom fordonsindustrin. De uppgifter som avses framgår av **hemlig bilaga C**.

Uppgifternas uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet.

Ansvarsyrkande i andra hand

I andra hand har Dimitrievski genom ovan angivna förfarande, för att gå främmande makt tillhanda, hemligen eller med användande av svikliga medel antingen bedrivit verksamhet vars syfte är anskaffande av uppgifter om

förhållanden vars uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet eller medverkat till sådan verksamhet mer än tillfälligt.

Lagrum

19 kap 5 § alt 19 kap 10 § brottsbalken

Bevisning

Muntlig bevisning

1. Förhör med tilltalade Kristian Dimitrievski
2. Vittnesförhör med 5099, Säkerhetspolisen, ang. den ryska underrättelsetjänsten SVRs modus operandi, dess inriktning och sätt att arbeta i Sverige till styrkande av SVR har ett intresse av att rekrytera personer med Dimitrievskis bakgrund samt att kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten följer det mönster som tillämpas mellan en underrättelseofficer och dennes agent.
3. Vittnesförhör med P70344, Säkerhetspolisen, angående gjorda iakttagelser av hur Dimitrievski och den ryske diplomaten förflyttat sig inför de möten som framgår av spanings-pm, **hemlig bilaga B2**, till styrkande av att mötena dem emellan föregåtts av konspirativa beteenden.
4. Vittnesförhör med 5344, Säkerhetspolisen angående iakttagelser samt överhörande av samtal mellan av Dimitrievski och den ryske diplomaten till styrkande av kontakterna dem mellan.
5. Vittnesförhör med Lisa Sandström, f.d anställd vid Säkerhetspolisen angående hennes iakttagelser av möte mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten den 26 februari 2019 bl.a. till styrkande av omständigheterna vid tillfället samt hur Dimitrievski mottog 27 800 kr av den ryske diplomaten.
6. Vittnesförhör med IT-forensikern 2811, Säkerhetspolisen ang. den IT-forensiska undersökningen till styrkande av dels att Dimitrievski systematiskt under en längre period anskaffat material som tillhör Scania, dels också att Dimitrievski i konspirativt syfte genom ett utdraget och väl genomtänkt tillvägagångssätt vilket bl.a. har inbegripit fotografering, hanterat materialet på ett sätt som varit ägnat att undvika att anskaffandet skulle upptäckas och loggas av ett IT-loggningssystem dels hur Dimitrievski via flera IT-enheter överfört materialet till en

USB-sticka inför möte med den ryske diplomaten dels av förekomsten av källkod tillhörande Volvo Car i filen stable.zip samt instruktionsfiler i manualliknade form s.k. "New Instructions" och "Short explanations 1 och 2" som syftar till att möjliggöra att kunna använda källkod utanför Volvos IT-miljö.

7. Vittnesförhör med Peter Juhlin, Scania, angående Dimitrievskis arbetsuppgifter på Scania CV till styrkande av dels att de uppgifter som Dimitrievski haft på sin dator i huvudsak inte berörde dennes arbetsuppgifter, dels att Dimitrievski obehörigen anskaffat uppgifterna genom att överföra dem till sina privata lagringsenheter.
8. Vittnesförhör med Peter Andersson, f.d. Volvo Car angående Dimitrievskis arbetsuppgifter på Volvo till styrkande av att de uppgifter som Dimitrievski haft på sin dator obehörigen anskaffats genom överföring till privata lagringsenheter.
9. Vittnesförhör med P70397, Säkerhetspolisen angående den ekonomiska utredningen, **bilaga B8**, till styrkande av Dimitrievski, före och vid tiden som denne värvades för att gå främmande makt tillhanda, hade dålig ekonomi och behövde tillskott av pengar och därmed hade motiv att gå främmande makt tillhanda mot ersättning.
10. Vittnesförhör med Kennet Alexandersson, Säkerhetspolisen angående de menbedömningar som gjorts av det material som Dimitrievski anskaffat till styrkande av att ett uppenbarande av uppgifterna för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet.

Skriftlig bevisning

1. PM ang. säkerhetshot från Ryssland, till styrkande av SVR har ett intresse av att rekrytera personer med Dimitrievskis bakgrund samt att kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten följer det mönster som finns mellan en underrättelseofficer och dennes agent. **(bilaga B4)**
2. Menbedömningar, till styrkande av att ett uppenbarande för främmande makt, av de av Dimitrievski anskaffade uppgifterna, kan medföra men för Sveriges säkerhet, **(Hemlig bilaga B5)**
3. PM utvisande möten och möjliga möten mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten samt jämförande kontanthanteringar i anslutning

till dessa möten till styrkande av Dimitrievski gått främmande makt tillhanda och fått ersättning för detta, (**Hemlig bilaga B2 sid 1-86, 87-123, 147-205, 207-212**)

4. PM, till styrkande dels av att Dimitrievski systematiskt under en längre period vid åtminstone tolv tillfällen anskaffat material som tillhör Scania CV, dels till styrkande av att Dimitrievski i konspirativt syfte vid i vart fall 7 st. tillfällen genom ett väl genomtänkt tillvägagångssätt anskaffat materialet på ett sätt som varit ägnat att undvika att det skulle upptäckas och loggas av IT-loggningssystemet dels hur Dimitrievski inför möten med den ryske diplomaten köpt in USB-stickor samt via flera IT-enheter överfört materialet till USB-stickor dels att instruktionsfiler i manualliknade form s.k. "New Instructions" och "Short explanations 1 och 2" som hittats hos Dimitrievski och som riktar sig till en mottagare av källkod och som syftar till att möjliggöra att kunna använda källkod utanför Volvos IT-miljö.
(**Bilaga B1 sid 29-58 samt sid 65-67, 78-102, 111-123 samt sammanställning över fotograferade dokument (sid 125-148)**
(**Kvitto, bilaga B3 sid 69 samt hemlig B2 sid 140-146**)
5. Bedömningsunderlag från Volvo Cars, till styrkande dels av att Dimitrievski konstruerat ett skript som gör det möjligt att kunna köra källkod tillhörig Volvo Cars i en IT-miljö utanför Volvos IT-system dels att Dimitrievski obehörigen anskaffat uppgifterna genom att överföra dem till sina privata lagringsenheter. (**Hemlig bilaga B6, bedömningsunderlag från Volvo Cars**)
6. Instruktionsfiler i manualliknade form s.k. "New Instructions" och "Short explanations 1 och 2" som hittats hos Dimitrievski och som riktar sig till mottagare av Volvo Cars källkod och som syftar till att möjliggöra att kunna använda källkod i en IT-miljö utanför Volvos IT-system, till styrkande av att Dimitrievski överlämnat material till främmande makt (**Bilaga B1 sid 59-64, 68-77, 149-167**)
7. Bedömningsunderlag från Scania CV, till styrkande av dels att de uppgifter som Dimitrievski haft på sin dator i huvudsak inte berörde hans arbetsuppgifter på Scania CV, dels att Dimitrievski obehörigen anskaffat uppgifterna genom att överföra dem till sina privata lagringsenheter.
(**Hemlig bilaga B7, bedömningsunderlag från Scania**)
8. Maskinskriven papperslapp från den ryske diplomaten med instruktioner till Dimitrievski om hur kopiering ska ske utan att lämna spår, sid 25-26, till styrkande av att Dimitrievski gått främmande makt tillhanda (**bilaga B3 sid 10-12, B1 sid 25-26**)

9. Utdrag ur anteckningsblock angående s.k. New Instructions, d.v.s. manualer för att kunna använda källkod som tillhört Volvo i IT-miljöer utanför Volvo, till styrkande av att Dimitrievski gått främmande makt tillhanda (**bilaga B1 sid 25-26**)
10. Undersökning av Dimitrievskis mobiltelefon dels rörande noteringar i dess kalenderfunktion till styrkande av planerade möten med den ryske diplomaten, dels rörande SMS till styrkande av tidpunkten för de första kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten, (**bilaga B1, sid 105-110**)
11. Ekonomisk analys, till styrkande av att Dimitrievski före och vid tiden som denne värvades att gå främmande makt tillhanda behövde tillskott av pengar för att klara sin ekonomi och därmed hade motiv att gå främmande makt tillhanda mot ersättning. (**bilaga B8**)

Syn

Förevisning av anskaffade uppgifter som hittats hos Dimitrievski genom syn av digitala filer. De digitala filerna utvisar det material som tillhör Volvo och Scania och som utgör uppgifter vars uppenbarande för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet,

Särskilda yrkanden

1. Att 27 800 kr förverkas från Kristian Dimitrievski enligt 36 kap 1 § brottsbalken såsom utbyte av brott (**beslagsliggare B029-19-p. 1**)
2. Att i beslag tagna föremål enligt nedan skall förverkas enligt 36 kap 3 § brottsbalken då det kan befaras att innehållet kan komma till brottslig användning.
 - a) Bärbar dator HP (**B030-19 p. 1**)
 - * b) Kamera Nikon (**B030-19 p. 2**)
 - * c) Bärbar dator ASUS (**B030-19 p. 3**)
 - d) USB-minne 16 GB (**B030-19 p. 6**)
 - e) USB-minne 8 GB (**B031-19 p. 21**)
 - f) Hårddisk (**B037-19p. 31**)
 - g) Hårddisk (**B037-19p. 32**)
 - h) Mobiltelefon (**B054-19 p. 1**)
 - i) Passerkort till Scania (**B029-19 p. 18**)

3. Att i beslag tagna föremål enligt nedan ska bestå till dess domen i ansvarsdelen vunnit laga kraft

- a) Maskinskriven lapp (B029-19 p. 12)
- b) Anteckningsblock (B029-19 p. 16)
- c) Handskriven lapp (B029-19 p. 5)
- d) Kvitto förvaringsbox (B029-19 p. 3)
- e) Dokumentmapp (B031-19 p. 15)
- f) Påse innehållandes diverse dokument (B031-19 p. 16)
- g) Pärm innehållandes diverse dokument (B031-19 p. 17)
- h) Pärmar innehållandes diverse dokument (B031-19 p. 19)
- i) Anteckningsblock (B036-19 p. 16)
- j) Anteckningsblock (B037-19 p. 4)

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen 3 hela dagar.

Muntlig förberedelse påkallas. Målet är komplext med hänvisning till bl.a. till ett flertal sekretessfrågor och sammanhängande frågor om offentlighet och bevisupptagning i förhållande till bl.a. sekretess.

Justerat av kammaråklagare Mats
Ljungqvist under
huvudförhandling 26 augusti, 31
augusti samt 1 september 2021.

/Tingsnotarien Olof Eriksson

Göteborgs tingsrätt

404 83 GÖTEBORG

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 6

INKOM: 2021-08-23
MÅLNR: B 18657-20
AKTBIL: 79

Ang. agenda för huvudförhandlingen.

1. Det hemställs om att vittnena Kennet Alexandersson och Säpovittnet 5099 byter tid med varandra. Dvs att Kenneth Alexanderson hörs den 26 augusti kl. 15:00 och att Säpovittnet 5099 istället hörs den 1 september kl. 09:00. Bägge vittnena är vidtalade och någon ny kallelse behöver inte skickas. Båda kommer att inställa sig personligen via Säkerhetspolisens försorg.
2. Vittnesförhøret med P70344 kan ske genom personlig närvaro
3. Det hemställs att vittnesförhøret med Lisa Sandström hålls via videolänk istället för personlig inställelse. Tidigare meddelat nummer till videorum gäller.

Både vittnena P70344 och Lisa Sandström är vidtalade och någon ny kallelse behöver inte skickas.

Precisering och justering av muntliga bevisuppgifter enligt följande

Avseende följande tidigare åberopade vittnen preciseras och justeras och den tidigare lämnade muntliga bevisuppgiften enligt följande:

Vittnesförhör med **Kennet Alexandersson**, Säkerhetspolisen att höras dels angående de menbedömningar som gjorts av det material som Dimitrievski anskaffat till styrkande av att ett uppenbarande av uppgifterna för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet, dels ang. den ryska underrättelsetjänsten SVRs modus operandi, dess inriktning och sätt att arbeta i Sverige till styrkande av SVR har ett intresse av att rekrytera personer med Dimitrievskis bakgrund samt att kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten följer det mönster som tillämpas mellan en underrättelseofficer och dennes agent.

Vittnesförhör med **Peter Andersson**, f.d. Volvo Car att höras dels angående Dimitrievskis arbetsuppgifter på Volvo, dels angående de uppgifter som tillhör Volvo som Dimitrievski haft på privata lagringsenheter, dels ang. förekomsten av källkod tillhörande Volvo Car i filen stable.zip samt instruktionsfiler i manualliknade form s.k. "New Instructions" och "Short explanations 1 och 2" som syftar till att möjliggöra att kunna använda källkod utanför Volvos IT-miljö. Förhøret åberopas till styrkande av att Dimitrievski obehørigt anskaffat, framställt, befordrat, lämnat eller röjt uppgifter tillhöriga Volvo Car Sverige AB.

Vittnesförhör med **Peter Juhlin**, Scania, angående Dimitrievskis arbetsuppgifter på Scania CV samt angående och slutsatserna i det bedömningsunderlag som sammanställts av Scania. Förhöret åberopas till styrkande av dels att de uppgifter som Dimitrievski haft på sin dator, som tillhör Scania, i huvudsak inte berörde dennes arbetsuppgifter, dels att Dimitrievski obehörigen anskaffat uppgifterna genom att överföra dem till sina privata lagringsenheter.

Vittnesförhör med **Lisa Sandström**, f.d anställd vid Säkerhetspolisen angående hennes iakttagelser av Dimitrievski inför möte samt möte med den ryske diplomaten den 26 februari 2019 bl.a. till styrkande av att Dimitrievski har haft ett konspirativt rörelsemönster samt omständigheterna kring hur Dimitrievski mottog 27 800 kr av den ryske diplomaten.

Precisering och justering av skriftlig bevisuppgift

Punkten 4 under skriftlig bevisning justeras enligt följande

PM, till styrkande dels av att Dimitrievski systematiskt under en längre period vid anskaffat material som tillhör Scania CV, dels till styrkande av att Dimitrievski i konspirativt syfte fotograferat materialet på ett sätt som varit ägnat att undvika att det skulle upptäckas och loggas dels hur Dimitrievski inför möten med den ryske diplomaten köpt in USB-stickor samt via flera IT-enheter överfört materialet till USB-stickor. (Bilaga B1 sid 11-21, 29-58 samt sid 65-67, 78-102, 111-123 samt sammanställning över fotograferade dokument (sid 125-148) (Kvitto, bilaga B3 sid 69 samt hemlig B2 sid 140-146)

Tillkommande bevisning

PM utvisande det material Dimitrievski haft på sina digitala lagringenheter till styrkande av innehavet, (bilaga C)

Justering av av bevisuppgift ang. uppgifter som ska upptas genom syn

Syn av material inkl. källkod frånfaller. Grunden för detta är att materialet är för komplext för att åberopas som bevisning och inte tillför något.

Handläggning

Hänvisning till handlingar önskas avseende den skriftliga bevisningen som översiktligt kommer att genomgåas i samband med huvudförhandlingen.

Sammantaget åberopas bevisning enligt bilaga A

Kopia av denna skrivelse har skickats till advokaten Taavi Tuula

Bilaga A, sammanställning av slutlig bevisuppgift

Bevisning

Muntlig bevisning

1. Förhör med tilltalade Kristian Dimitrievski

*

"Niklas Svensson"

2. Vittnesförhör med 5099, Säkerhetspolisen, ang. den ryska underrättelsetjänsten SVRs modus operandi, dess inriktning och sätt att arbeta i Sverige till styrkande av SVR har ett intresse av att rekrytera personer med Dimitrievskis bakgrund samt att kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten följer det mönster som tillämpas mellan en underrättelseofficer och dennes agent.

*

Daniel Stenelind

3. Vittnesförhör med P70344, Säkerhetspolisen, angående gjorda iakttagelser av hur Dimitrievski och den ryske diplomaten förflyttat sig inför de möten som framgår av spanings-PM, **hemlig bilaga B2**, till styrkande av att mötena dem emellan föregåtts av konspirativa beteenden.

*

Andreas Andersson

4. Vittnesförhör med 5344, Säkerhetspolisen angående iakttagelser samt överhörande av samtal mellan av Dimitrievski och den ryske diplomaten till styrkande av kontakterna dem mellan.

5. Vittnesförhör med Lisa Sandström, f.d anställd vid Säkerhetspolisen angående hennes iakttagelser av Dimitrievski inför möte samt möte med den ryske diplomaten den 26 februari 2019 bl.a. till styrkande av att Dimitrievski har haft ett konspirativt rörelsemönster samt omständigheterna kring hur Dimitrievski mottog 27 800 kr av den ryske diplomaten.

*

"Tomas Fransson"

6. Vittnesförhör med IT-forensikern 2811, Säkerhetspolisen ang. den IT-forensiska undersökningen till styrkande av dels att Dimitrievski systematiskt under en längre period anskaffat material som tillhör Scania, dels också att Dimitrievski i konspirativt syfte genom ett utdraget och väl genomtänkt tillvägagångssätt vilket bl.a. har inbegripit fotografering, hanterat materialet på ett sätt som varit ägnat att undvika att anskaffandet skulle upptäckas och loggas av ett IT-loggningssystem dels hur Dimitrievski via flera IT-enheter överfört materialet till en USB-sticka inför möte med den ryske diplomaten dels av förekomsten av källkod tillhörande Volvo Car i filen stable.zip samt instruktionsfiler i manualliknade form s.k. "New Instructions" och "Short explanations 1 och 2" som syftar till att möjliggöra att kunna använda källkod utanför Volvos IT-miljö.

7. Vittnesförhör med **Peter Juhlin**, Scania, angående Dimitrievskis arbetsuppgifter på Scania CV samt angående och slutsatserna i det bedömningsunderlag som sammanställts av Scania. Detta till styrkande dels av att de uppgifter som Dimitrievski haft på sin dator, som tillhör Scania, i huvudsak inte

berörde dennes arbetsuppgifter, dels att Dimitrievski obehörigen anskaffat uppgifterna genom att överföra dem till sina privata lagringsenheter.

8. Vittnesförhör med **Peter Andersson**, f.d. Volvo Car dels angående Dimitrievskis arbetsuppgifter på Volvo, dels angående de uppgifter som tillhör Volvo som Dimitrievski haft på privata lagringsenheter, dels ang. förekomsten av källkod tillhörande Volvo Car i filen stable.zip samt instruktionsfiler i manualliknade form s.k. "New Instructions" och "Short explanations 1 och 2" som syftar till att möjliggöra att kunna använda källkod utanför Volvos IT-miljö. Förhöret åberopas bl.a. till styrkande av att Dimitrievski obehörigen anskaffat, framställt, befordrat, lämnat eller röjt uppgifter tillhöriga Volvo Car Sverige AB.

Karin Grudd

9. Vittnesförhör med ~~P70397~~^{*}, Säkerhetspolisen angående den ekonomiska utredningen, **bilaga B8**, till styrkande av Dimitrievski, före och vid tiden som denne värvades för att gå främmande makt tillhanda, hade dålig ekonomi och behövde tillskott av pengar och därmed hade motiv att gå främmande makt tillhanda mot ersättning.

10. Vittnesförhör med **Kennet Alexandersson**, Säkerhetspolisen dels angående de menbedömningar som gjorts av det material som Dimitrievski anskaffat till styrkande av att ett uppenbarande av uppgifterna för främmande makt kan medföra men för Sveriges säkerhet, dels ang. den ryska underrättelsetjänsten SVRs modus operandi, dess inriktning och sätt att arbeta i Sverige till styrkande av SVR har ett intresse av att rekrytera personer med Dimitrievskis bakgrund samt att kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten följer det mönster som tillämpas mellan en underrättelseofficer och dennes agent.

Skriftlig bevisning

1. PM ang. säkerhetshot från Ryssland, till styrkande av SVR har ett intresse av att rekrytera personer med Dimitrievskis bakgrund samt att kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten följer det mönster som finns mellan en underrättelseofficer och dennes agent. (**bilaga B4**)

2. Menbedömningar, till styrkande av att ett uppenbarande för främmande makt, av de av Dimitrievski anskaffade uppgifterna, kan medföra men för Sveriges säkerhet, (**Hemlig bilaga B5**)

3. PM utvisande möten och möjliga möten mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten samt jämförande kontanthanteringar i anslutning ill dessa möten till styrkande av Dimitrievski gått främmande makt tillhanda och fått ersättning för detta, (**Hemlig bilaga B2 sid 1-86, 87-123, 147-205, 207-212**)

4. PM, till styrkande dels av att Dimitrievski systematiskt under en längre period vid anskaffat material som tillhör Scania CV, dels till styrkande av att Dimitrievski i konspirativt syfte fotograferat materialet på ett sätt som varit ägnat att undvika att

det skulle upptäckas och loggas dels hur Dimitrievski inför möten med den ryske diplomaten köpt in USB-stickor samt via flera IT-enheter överfört materialet till USB-stickor. **(Bilaga B1 sid 29-58 samt sid 65-67, 78-102, 111-123 samt sammanställning över fotograferade dokument (sid 125-148) (Kvitto, bilaga B3 sid 69 samt hemlig B2 sid 140-146)**

5. Bedömningsunderlag från Volvo Cars, till styrkande dels av att Dimitrievski konstruerat ett skript som gör det möjligt att kunna köra källkod tillhörig Volvo Cars i en IT-miljö utanför Volvos IT-system dels att Dimitrievski obehörigen anskaffat uppgifterna genom att överföra dem till sina privata lagringsenheter. **(Hemlig bilaga B6, bedömningsunderlag från Volvo Cars)**

6. Instruktionsfiler i manualliknade form s.k. "New Instructions" och "Short explanations 1 och 2" som hittats hos Dimitrievski och som riktar sig till mottagare av Volvo Cars källkod och som syftar till att möjliggöra att kunna använda källkod i en IT-miljö utanför Volvos IT-system, till styrkande av att Dimitrievski överlämnat material till främmande makt **(Bilaga B1 sid 27-28, 59-64, 68-77, 149-167)**

7. Bedömningsunderlag från Scania CV, till styrkande av dels att de uppgifter som Dimitrievski haft på sin dator i huvudsak inte berörde hans arbetsuppgifter på Scania CV, dels att Dimitrievski obehörigen anskaffat uppgifterna genom att överföra dem till sina privata lagringsenheter. **(Hemlig bilaga B7, bedömningsunderlag från Scania)**

8. Maskinskriven papperslapp från den ryske diplomaten med instruktioner till Dimitrievski om hur kopiering ska ske utan att lämna spår, sid 25-26, till styrkande av att Dimitrievski gått främmande makt tillhanda **(bilaga B3 sid 10-12, B1 sid 25-26)**

9. Utdrag ur anteckningsblock angående s.k. New Instructions, d.v.s. manualer för att kunna använda källkod som tillhört Volvo i IT-miljöer utanför Volvo, till styrkande av att Dimitrievski gått främmande makt tillhanda **(bilaga B1 sid 25-26)**

10. Undersökning av Dimitrievskis mobiltelefon dels rörande noteringar i dess kalenderfunktion till styrkande av planerade möten med den ryske diplomaten, dels rörande SMS till styrkande av tidpunkten för de första kontakterna mellan Dimitrievski och den ryske diplomaten, **(bilaga B1, sid 105-110)**

11. Ekonomisk analys, bl.a. till styrkande av att Dimitrievski före och vid tiden som denne värvades att gå främmande makt tillhanda behövde tillskott av pengar för att klara sin ekonomi och därmed hade motiv att gå främmande makt tillhanda mot ersättning. **(bilaga B8)**

12. PM utvisande det material Dimitrievski haft på sina digitala lagringenheter till styrkande av innehavet, **(bilaga C)**

Handläggning

Hänvisning till handlingar önskas avseende den skriftliga bevisningen som översiktligt kommer att genomgå i samband med huvudförhandlingen.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 13

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2021-12-14
Göteborg

Bilaga D
Mål nr B 5632-21

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19740116-5613	Datum för dom/beslut 2021-12-14
Efternamn Dimitrievski	Förnamn Kristian

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-02-26	2019-03-29
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Lina Nestor

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Dok.Id 630190

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40 401 20 Göteborg	Packhusplatsen 6	031-701 22 00 E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se Webb: www.vastrahovratten.domstol.se	-	måndag–fredag 08:00–16:00

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se